

Nr 582

Av herr Bengtson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 79, med förslag till förordning angående ändring i förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjes-skatt, m. m.

De stigande produktionskostnaderna och därmed förenade finansierings-svårigheter för filmproduktionen gör det angeläget att produktionssamarbete kan förekomma mellan svenska och utländska filmproducenter. Dylig samproduktion har på senare år blivit allt vanligare, framför allt därför att den skapar större marknad för och därigenom underlättar finansieringen av mer omfattande och kostnadskrävande filmprojekt. Överenskommelser som reglerar arten och omfattningen av sådant produktionssamarbete på filmens område har träffats mellan olika länder, t. ex. inom sextatsunionen. I regel innehåller sådana överenskommelser bestämmelser om i vilken utsträckning och under vilka betingelser en samproducerad film kan erhålla samma förmåner som den inhemska filmen i respektive länder.

De nordiska filmproducentorganisationerna har till Nordiska rådet överlämnat en gemensam skrivelse om stöd åt samproduktion av nordisk film. I den föreliggande propositionen nr 79 med förslag angående bl. a. utvidgning av det särskilda stödet till den inhemska filmproduktionen anmäler departementschefen, att han icke i förevarande sammanhang är beredd att tillmötesgå organisationernas framställning, främst med anledning av att ett sådant stöd som avsetts inte låter sig förenas med de enkla och lättillgängliga bestämmelser som bör gälla för det automatiskt utgående produktionsbidraget. Om ett sådant stöd sålunda måste bedömas vara av den mera komplicerade art, att det inte bör prövas i förevarande sammanhang, synes det oss dock angeläget, att frågan upptages till prövning, om och när det blir aktuellt med avtal med andra länder om ömsesidiga lättnader för avtalsländernas filmer.

I propositionen tillägges att — såsom producentstödet är utformat — detta inte utesluter en ganska långt gående samverkan mellan producenter i Sverige och andra länder. Det är enligt vår mening viktigt, att denna synpunkt beaktas vid tillämpningen av bidragsförordningen. Den svenska filmproduktionens möjligheter att få intäkter från andra länder på här i landet producerade filmer är i hög grad beroende av att samverkan kan äga rum mellan den svenske producenten och utländsk producent. Genom gemensamma insatser från två producenter i olika länder kan ofta filmer skapas

som både kvalitetsmässigt och kommersiellt är av framstående slag. Det synes naturligt att om en svensk producent nedlagt svenskt kapital och svensk arbetskraft på en film i den utsträckning som erfordras för en normal svensk film, så skall inte det förhållandet att därutöver nedlagts utländskt kapital och utländsk arbetskraft diskvalificera filmen för skatteåterbäring i Sverige. Om så vore fallet skulle de svenska producenterna i hög grad förhindras att göra filmer för en internationell marknad.

Bidragsförordningen synes oss emellertid inte vara så utformad att möjligheter utan vidare ges till en efter omständigheterna anpassad tillämpning. Vi föreslår därför, att i förordningen intages uttrycklig föreskrift om att Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar skall äga förklara film som svensk enligt förordningen, när skäl därtill föranleder. Det blir då möjligt att på ett mera effektivt sätt bedöma huruvida den svenske producentens insats når upp till vad som enligt förordningens syfte bör erfordras för att skatteåterbäring skall vara motiverad.

Över huvud taget är det av vikt ur både ekonomisk och kulturell synpunkt, att den svenska filmproduktionen söker utnyttja möjligheterna att producera film, som är lämpad för exploatering i andra länder. Om filmproduktionen får möjligheter att genom utvidgade och nya marknader i andra länder skaffa sig ersättning för det på grund av televisionskonkurrensen krympande svenska publikunderlaget, undviker man också risken av att den svenska filmproduktionsapparaten minskar och blir efter i utvecklingen med därav följande kvalitetsmässiga skadeverkningar.

Fördenskull synes det oss konsekvent, om det för kvalitetsstöd till svensk filmproduktion avsedda reservationsanslaget av 1 miljon kronor i någon mån kunde användas till främjande av den svenska filmexporten. Resultat på exportmarknaden bör kunna uppnås även med relativt begränsade medel under förutsättning av att dessa användes på ett rationellt sätt av filmbranschen gemensamt. Det synes oss därför lämpligt, att ett belopp om exempelvis 10 procent av kvalitetsstödet får användas till främjande av exporten av svensk film. Detta belopp kan lämpligen betraktas såsom en generell premie för exportfilmer genom att medlen användes för att underlätta den svenska filmens marknadsförande utomlands. Beloppet bör för ändamålet lämpligen kunna utanordnas till Föreningen Sveriges filmproducenter att användas efter riktlinjer, som Kungl. Maj:t anger.

Med stöd av vad ovan anförts får vi hemställa,

I. att riksdagen vid behandling av propositionen nr 79 måtte besluta, att Kungl. Maj:t eller den myndighet Kungl. Maj:t förordnar må äga, när skäl därtill är, förordna att film skall anses som svensk enligt förordningen om särskilt bidrag till producent av svensk film och sålunda bidragsberättigande, ändock att i densamma nedlagts utländskt kapital och utländsk arbetskraft i viss utsträckning, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför
erforderlig ändring av bidragsförordningen;

II. att riksdagen måtte besluta, att reservationsanslaget
till Kvalitetsstöd till svensk filmproduktion intill ett belopp
av 100 000 kronor må disponeras till främjande av export
av svensk film i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 29 mars 1960

Torsten Bengtson

Torsten Andersson

Eric Källqvist

Ragnar Bergh

Ragnar Sveningsson

Nr 583

**Av herr Bengtson m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition
nr 79, med förslag till förordning angående ändring i
förordningen den 21 december 1945 (nr 823) om nöjes-
skatt, m. m.**

Med stöd av motiveringen i motionen I: 582 får vi hemställa,

I. att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr
79 måtte besluta, att med verkan från den 1 juli 1960 gene-
rellt bidrag för bidragsberättigande svensk långfilm må utgå
med belopp motsvarande statens andel i nöjesskatten för
biografföreställning vid vilken filmen visas och i vilken till
högst 15 procent ingår utländska filmer, samt

att vederbörande utskott måtte utarbeta förslag till härför
erforderlig ändring av förordningen om särskilt bidrag till
producent av svensk film; samt

II. att riksdagen även i övrigt måtte beakta vad i moti-
veringen enligt ovan anförts.

Stockholm den 29 mars 1960

Torsten Bengtson

Torsten Andersson

Eric Källqvist

Ragnar Bergh

Ragnar Sveningsson